

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-05-30
Besvaras senast
2022-06-08 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2021/22:1648 Lustgasanvändning bland unga i Järva och Sverige

En god vän till mig berättade för mig att det i Rinkeby finns otroligt många lustgasbehållare i hyreshusens trapphus och soprum bland annat. En annan person i Husby säger samma sak. Jag gör en snabb efterforskning: De båda har rätt. Det finns mängder med tömda behållare (och en del fulla), i princip överallt i papperskorgar och buskage, på gator och så vidare.

Båda personerna är oroade för att ungdomars liv och hälsa riskeras. De har förstås båda rätt. Detta är ett smygande problem och långtifrån uppmärksammat. Lustgas är inte narkotikaklassat, och socialministern sa den 15 september 2021 att ”regeringen bevakar frågan med ambitionen att säkerställa ett fortsatt högt skydd framförallt för barn och unga”.

Allt fler använder lustgas i festsammanhang. Den säljs antingen i patroner till gräddsifoner för vispgrädde, eller i större tuber. Gasen som man andas in är då mer koncentrerad än inom vården, vilket kan orsaka tillfällig syrebrist. Att använda lustgas under en längre tid kan också skada nervsystemet, leda till inkontinensbesvär och i ovanliga fall orsaka risk för blodproppar i hjärnan eller i lungorna. I mer sällsynta fall har dödsfall förekommit.

Sjukhusinläggningarna har ökat i snabb takt. Åren 2010 till 2020 har det aldrig varit över 10 sjukhusfall per år kopplat till lustgas – 2021 var siffran 50. Frågor till Giftinformationscentralen om lustgasanvändning har gått från färre än 10 per år i början av 2010-talet, till 140 förra året. I en artikel från Läkartidningen 6–7/2022 varnar skribenterna för den ökade tillgången på lustgas och ”vid upprepad exponering (vanligen under flera månader) finns risk för påverkan av vitamin B12-nivån, med en symtombild med myeloneuropati och/eller benmärgspåverkan samt ibland även cerebrala symtom som kognitiv svikt och psykos.” På ren svenska betyder det att framför allt unga kan fara illa.

Både statistik från sjukhusen och spåren av lustgasen på Järvafältet visar att det sker en stor ökning av användandet. Det behövs både folkbildning och reglering av inköp för privatpersoner av lustgas.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Vilka initiativ avser ministern att ta både gällande information och gällande eventuell reglering för köp av lustgas?

.....

Anders Österberg (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren